

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

14-ше (3662) №,
2024 ий 5 апрель,
кугарня.

Ямде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

«Пеледше тукымын» саскаже

В.Мамасван фотожо.

Умбакыже 2-шо лаштыкыште лудса.

29 мартыште Республикысе курчак театрыште олыкысо мотор пеледыш коклаш логалмыла чучын. Тушто «Пеледше тукым» республикысе йоча усталык конкурс эртаралтын. Ты меропрятий йочасадыш кошт-шо-шамычым кок ийлан ик гана пырля чумыра. Тений «Пеледше тукым» Еш ида-

лыклан пӧлеклалтын. Конкурсышко Йошкар-Оласе да республикнан 12 районысо 27 йочасад гыч 173 ўдыр-рвезе ушнен. Иктыже весыж деч мотор да сӧрал мурымашым але куштымашым ямдылен. Тидыже воспитательын да йочасадысе моло пашаегын лектышыже. Ўдыр-рвезе-влак кум но-

минацийыште: «шкетын мурымаш», «ансамбль дене мурымаш», «ансамбль дене куштымаш» – тагасеныт. Куд-шым ияш йоча-шамычын марла муралтымашт, сылне сем почеш кушталтымашт кажнын чонжым савырен. Йошкар-Оласе 65-ше номеран «Незабудка» йочасадын воспитанникше-шамыч энгер сер воктене кол кучымашым, ўдыр-влак дене модмашым ойыртемалтшын куштен ончыктымашт дене сеньше лийыныт. Нуным снимкыште уждыда.

ПОДПИСКЕ

8-18 апрельште Россий мучко ПОДПИСЧИКЫН декадыже эртаралтеш. Тыгодым «Ямде лий» марла йоча газетлан шулдырак ак – 375 тенгеат 54 ыр (Марий Элыште) – дене возалташ вашкыза. Индекс: П4696.

Рекламе.

«Пеледше тукымын» саскаже

– Тиде номерым ме ныл кече жапыште тунемынна. Кол кучымышым ончыктена гын, кузе эфыр деч посна? Рвезе-шамычлан эфырым, а ўдыр-влаклан марий тўран корзингам ямдыленна, – ойла «Незабудка» йочасадын музыкальный вуйлатышыже Н.В.Кудрявцева. – Пырля пашам ыштыше-влаклан кугу таум ойлем. Тыгай мероприятийлан кўра йоча-шамыч шкеныштым сценыште кучаш тунемыт, весе-влакым ужыт, ум пален налыт. Сенгымаш кеч-кунамат куаным конда.

«Соло» тагасыште «Авай» мурым йонгалтарымыж дене Дина Алмаматова (Медведево, Кузнецово селасе «Улыбка» йочасад) икымше верым сенен налын. Тудым **снимкыште** ужыда. «Ансамбль дене мурымаш» тагасыште ончыл верыш Марий Турек посёлкысо «Берёзка» йочасадын вокал ансамбльже «Ешем» муро дене лектын.

В.МАМАЕВА.

Р.НИКОЛАЕВАН фотожо.

«Соло» тагасыште «Авай» мурым йонгалтарымыж дене Дина Алмаматова (Медведево, Кузнецово селасе «Улыбка» йочасад) икымше верым сенен налын. Тудым **снимкыште** ужыда. «Ансамбль дене мурымаш» тагасыште ончыл верыш Марий Турек посёлкысо «Берёзка» йочасадын вокал ансамбльже «Ешем» муро дене лектын.

Историйым шергалына

1945 ий 4 апрельште совет войска Братислава олам, Словакийын рўдолажым, фашист тўшка деч утарен.

***

1945 ий 9 апрельште совет войска чот виан Кёнигсберг орым сенен налын.

***

1944 ий 10 апрель – Одесса олам румын да немыч войска-влак деч утарыме кече.

Тыршет – сенымашке шуат

Фотом рўдерын архивше гыч налме.

Республикысе технике усталык рўдерын тунемшыже-влак Санкт-Петербург гыч черетан сенымаш дене пўртылыныт. Тушто радиотехнический дисциплиныла дене всероссийский шанче-технике олимпиаде эртаралтын (**снимкыште**). Тагасымашке Российысе 29 тунемме тўнеж гыч 124 икшыве ушнен.

Марий Элын командыштыже лу ўдыр-рвезе лийын (вуйлатыше – О.П.Дубникова). Шке ийготан-влак коклаште Данила Василенко икымше верым сенен налын, Роман Баданов – кокымшым, Александр Ильин – кумшым. Марий Элын командыже кумшо верыш лектын.

Л.НИКОЛАЕВА ямдылен.

Российысе увер

Ўдыр-рвезе-влак, «Артек» тўнямбал йоча рўдерлан 100 ий темме лўмеш сўрет конкурсш ушныза. Пашадам

30 июль марте

100letie_marka@artek.org

адрес дене электрон почтыш колтыза.

15 апрель гыч 15 сентябрь марте поро кумылым ончыктым

«Добровольцы – детям» всероссийский акций эртаралтеш. Тушко кумылан кажне ен ушнен кертеш.

Тичмаш увер –

vserossiyskaya_aksiya_dobrovoltsy_detyam сайтыште.

Кундемнан сылне вершўржў, калыкнан йўлаже, тўвыраже да моло нергенат «Расскажи миру о своей Родине» тўнямбал конкурс гоч палдараш лиеш.

Йодмашым **youthy.ru** сайтыште **15 апрель марте** пуыман.

Марий Элысе увер

24 апрельште Марий тўвыра рўдер «Ший талешке» шымлыме паша республикысе конференцийым Йошкар-Оласе Калык тўвыра пўртыштў эртара. Паша-шамычым **mari-centr_konkurs@mail.ru**

адрес дене электрон почтыш **18 апрель марте** колтыман.

«Первые роли» школ театр-влак республикысе фестивальше Марий Элысе 17 тунемме тўнеж ушнен. Нуно 25 постановкым ончыктеныт. **Звенигово район Какшамарий школышто** тунемше-влак **Гран-прим** сенен налыныт.

26 апрельште Волжский район Упшер школышто «Земля, на которой я счастлив» экологий дене кылдалтше республикысе лудмаш конкурс эртаралтеш. Йодмашым **15 апрель марте obshiyari@mail.ru** адрес дене электрон почтыш колтыман.

Кугунурын «Шонанпылже»

«Шонанпыл» манмек, шинчаончылно ўшаным пуышо, волгыдо чевер тўсым ужына. Оршанке районысо Кугунур кундемыште тудо 35 ий ончыч пӱгӱ семын нӱлталтын да ты верым таче кечынат сӱрастарара. Шомакем «Шонанпыл» йоча ансамбль (снимкыште) нерген.

Ансамбльын корныжо 1989 ийыште тўналын. Тунам школ пашаш хореограф Л.Е.Акулова ушнен. Тудо да пырля пашам ыштыше В.М.Авдеев мураш-кушташ йӱратыше тунемше-шамычым иквереш чумыреныт. Лариса Евгеньевна таче мартеат ансамбльым вуйлатыме сомылым чон йӱлен шукта. Мо онай, эше тунам кугурак-влак репетицийыш шольышт ден шӱжа-рыштым кондаш тўналыныт. Южогыч ансамбльыш 2-3 йоча дене вашкеныт. Ондак школышто выступатленыт.

Вара, ўдыр-рвезе-влакын мастарлыкыштым шекланен, районыш веле огыл, вес кундемышкат ўжаш тўналыныт. Ик эн тора кундемыш 1993 ийыште Петрозаводск олашке кугу фестивалыш ўжмашым налыныт. «Тугеже мемнам палат, мемнам ўжыт» шонымаш эшеат тыршаш да виянаш кумылым луктын.

Тиде ийнак чолга музыкант Е.С.Рыбакован ансамбльыш ушнымыж дене репертуар эшеат пойдаралтын. Илен-толын, шкежат сем-влакым возаш кумыланын. Шуко семлан мутым

тўналтыш класслам туныктышо Р.А.Кудрявцева сера. Тўшкан, уло вий дене кыртмен пашам ыштымын лектышыже калык пагалымым сулен.

– *Кызыт ансамбльыш 62 йоча коштеш. Нуным кум тўшкалан шелме: 1-2-шо, 3-4-ше да 5-11-ше классла. Тунемше-влак марий муро ден куштымашым, финн-*

угор калыкын тўвыражым, кызытсе муро ден куштымашым лончылат да тунемыт. У номер-шамыч койынак ешаралтыт. Репетиций-влакым кажне тўшка дене арнялан кум гана посна эртарена. Палемдыман, йоча-влак семӱзгар денат устан шоктат, – ойла Л.Е.Акулова.

Тачысе кечылан «Шонанпыл» йоча образцовый ансамбль – ятыр конкурсын лауреатше да дипломантше. 2015 ийыште Эстонийысе Выру олаште «Калык куштымаш» тўнямбал фестивалыш гыч лауреат лўм дене пӱр-

тылыныт. «Шонанпылын» выступленийлаж деч посна районысо нимогай мероприятий ден концерт огыт эртаралт. Моло вереат эреак шокшын, совым рўж кырен вашлийыт.

Пайрем концертыш 7 апрельыште 16 шагатлан Йошкар-Оласе Ленин лўмеш тўвыра полатыште вучат.

35 ий йоча коллективым пенгыде вий-куатан, шке пашажым нимучашдымын йӱратыше айдеме веле кучен кертеш. Ансамбль вуйлатыше-влак – музыкальный вуйлатыше Е.С.Рыбакова ден хореограф Л.Е.Акулова (снимкыште) – тидым шукертак пенгыдемденыт. Нуным «ансамбльын шўмжӱ да кумылжо» маныт. Уста коллективын виянгме корныштыжо школ, район, туныктымо пӱлкам вуйлатыше, туныктышо-шамыч, кажне ача-ава нунылан пенгыде энертыш лийыныт.

«Шонанпыллан» кугу кўкшытым, у сенгымашым, сай лектышым да кужу ўмырым тыланена. 35 ияш лўмгечыда дене шокшын саламлена!

В.МАМАЕВА.

Фото-влакым ансамбльын архивше гыч налме.

ўдыр-рвезе-влак, школым тунем пытарен, ансамбль гыч каят гынат, огыт йом. Ятырын тўвыра аланым ойырен налыт да сымыктыш тўням шўдыр гай волгалтарат. Нунын коклаште – палыме мурызо-влак Марина Садова, Виктория Мочалова, Александр Марков, тыгак мурсем аланыште икымше ошкылым ыштыше-шамыч Ксения Черёмушкина, Данил Кудрявцев, Никита Козлов...

Түркым цлына

Серызын Йүкшө

Кодшо курымышто
илише поэтын
Йүкшө шергылтеш тачат
воктен.
Авалтен марий книга
перо кышаже,
Шога лүмнержым
вошт нөлтен.

Чеве тўняште
шочын-кушкын,
Лийын кумдан пагалыме
айдеме.

Руш поэт гай,
Пушкин се мын
Элна пашаж ден(е)
чапландарен.

Ила тачат Чавайнын йүкшө,
Мемнан шўмнаште
курымеш.

Ок йом, ок пыте,
ила умбакшым,
Кузе ойлен коден
марий поэт.

Ксения БУТЕНИНА.

Морко, Энерсола.

Марий йылме - Энертыш

«Шочмо йылмына ныжыл муру гае чонным ырыкта, нелылыкым сеңен, шулдыраша да кугу кўкшытыш шуаш тарата», – оила

Параньга район Матародо школышто 9-ше классыште тунемше Вероника Березина (снимкыште). Тудо марий йылме урокым йоратен тунемеш. Келге шинчымашым налаш шонен, кажне урокышко куанен вашка. Марий йылмым туныктышо Н.А.Семёнова, тўрлө йоным кучылтын, йоча-влакым шымлаш утларак кумылагда. Лектышыжат сай.

Тудын тунемшыже-шамыч тўрлө конкурсышто мастарлыкыштым ончыктат да олимпиадылаште уш-акылыштым тергат. Вероникамат нунын радамыште ужаш лиш.

– Икымше каласыме шомакем марла йонген. Тудо мый декем аван шоржө дене толын. Мўнгыштө да йолташ-влак дене шочмо йылме дене кутырена. Йылмым вияндаш манын, шуко книга лудам. Келге шинчымаш конкурслаште сенышыш лекташ полша, – оила Вероника.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Авторын фотожо.

Книга - йолташ

Тунемше-влаклан книгагудо – уш-акылым пойдарыме вер. Тушто шуко тўрлө книга уло, келге шинчымашым налаш лиш. Тыгак библиотекеште конкурсым, викториным, серызын лүмгечыжлан пөлеклалтше касым эртарат. Мемнан дене чыла тидлан Раисия Федоровна Демакова мутым

куча. Тудо уста книгагудо пашаен. Кажне книга кушто верланымыжым пала. Тўрлө ийготан йочалан могай книга лудаш кўлмым умылтара. Мыйын шонмаште, книга – айдемылан йолташ да польшкалыше.

Николай СЕМЕНОВ.

Морко, Зеленогорск.

«К» буква дене

Кужу кенез кече. **К**анде каваште киса кайык койылаштыш, кўшкө-кўшкө ковыртатыл кўзыш, куэр коклашке...

Кече койын кўза. **К**окрөм **К**олюш **К**акшаныш колым кучаш кайынеже. **К**атюшат кидеш курчакым кучен коштеш. **К**олюш кайымек, камвоч-камвоч **К**акшаныш куржеш. **К**урчак кро-о-о-п!

– **К**сюшикем, колом! – **К**атюш кечкыжеш, кур-

Каныш кечын

чакым кышелта. – **К**олю-у-у-и, **кушто коштат?**

– **К**олым кучем! – кугешна **К**олюш.

– **К**учо, кучо, ковамлан когыльым кўзитаи!

– **К**атюш, кўдыкем! **К**ол! **К**ол! **К**учышым! – кычкыра колызо.

Колым кучен кондымек, кова конташте когыльым кўзште.

– **К**ол когыльо! – куаныш **К**атюш. – **К**узе кочкын колтынем!

– **К**оч, коч, колой, – кова кутыра. – **К**угу капан кучикат.

Кечывал. **К**олюш каналтыш. **К**атюш, койышланен, кудышто коштеш.

– **К**олюш кевытыш кай, кампеткым кочнем.

– **К**аем. **К**опейкашем – копилкыште, кондо.

Колюш «**К**ристаллыш» куржын колтыш, кампеткым кондыш.

– **К**ампет ковыра кагазан, – куаныш **К**атюш. – **К**очшаи...

Каныш кече куандарыш: колымат кучымо, когыльымат кўзштме, кампеткымат кочмо.

Иван ИВАНОВ.

Морко, Шордўр.

Тале спортсмен

Кирилл Иванов (снимкыште) Шернур Район Мустай кыдалаш школышто кудымшо классыште тунемеш. Физкультур урок тудлан поснак лишыл, вет рвезе спортлан изинек шўман. Кужу дистанцийыш куржталаш йўрата. Школысо, районысо тагасымашлаште эре сенгыше радамыш лектеш. Республикыштат шкенжым чолган ончыкта.

Кирилл футболла модшо кумылан. Урок деч вара арнялан кумгана тренировкышвашка. Рвезе футболкомандыште лидер: технике могырымат, писылык денат куандара. Спорт аланыште примерлан физкультурым туныктышо да тренер А.А.Паймаковым шотла.

– *Мый Мустай ялысе «Нива» командын капитанже улам. Тушко школнан выпускникше, кугурак рвезе-влак коштыт. Опытым погышт манын, сайын модшо тунемше-шамычымат командын ушаш тыршем. Кугурак-влакын модмыштым кажне гана шинча йўлен ончымыштым куанен эскерем. Очыни, шукынжо «Мыят нунын семын талын моднем» манын шонат. А мый полшаш эреак ямде улам. Кирилл Иванов ончыкылыкклан йшаным пуа. Вийкуатше, чытышыже лынак, школын чапшым кўшнў куча. Тале спортсмен дене кугешныман,* – оила Артём Алексеевич.

В.МАМАЕВА.
Авторын фотожо.

Физкультура

7 апрель – Тазалыкын тўнямбал кечыже.

Таза илыш-йўлам чапландарыме шонымаш дене тиде кече 1950 ий гыч палемдалтеш. Тазалыкым аралыме тўнямбал организаций тўналгышым ыштен.

Икмынар кагашым шотыш налза:

- Йоча суткаште 9-13 шагат малышаш.
- Кочкыш пайдале лийшаш. Шагал, но чўчкыдын кочман. Пакчасаскам, фруктым рационаш утларак пуртыман.
- Яндар вўдым шукурак йўман.
- Яндар южышто лияш тыршыман.
- Спорт дене кылым кучыман.

Онай тагасымаш

Йоча да самырык-влакклан «Роза ветров» республикысе рўдерын пашаенгышт тўрлў тагасымашым эртарат. Самырык тукумым туризмлан, спортлан шўмандат. Мый да йолташем-шамыч «Шуаралтса мемнан дене пырля» тагасымаште лийына (снимкыште). Тўрлў заданийым ыштенна, шуко ум пален налынна. Эн пайдалылан тўрлў кылдышым пидаш тунеммым шотлем.

Мый, изам, Максим ден Данил Ивановмыт кумшо верым сенен налынна. Ульяна Фёдорова, Эрвина Михайлова, Максим Григорьев икымше да кумшо верлаш лектыныт. Вес ганат тыгай тагасымаште виет тергаш тўналам. Мыланем пеш келшен.

Ярослав ИВАНОВ.
Марий Турек, Арбор.
Фотом школ архив гыч налме.

Йоча-влак спортын могай видше дене кылым кучат!

Увер

1-7 апрельыште Марий Элыште бокс дене Юл кундем федерал округын первенствыже эртаралтеш. Тушто Юл кундем федерал округын 14 субъектше гыч 13-14 ияш 170 рвезе тагаса.

Нине корныла могай йомак гыч улыт? Авторжо кө?

Кугызаж ден куваже иленыт
Кугу канде ик теныз воктене.
Мланде пörтгыштö
илен улыт нуно
Лач кумло ий да кум талук.

Кол илыш

Шукерте ожно кол-влак чылан икгай тусан лийыныт. Икана торасе энгер гыч кугу Нужгол толын лектын. Изи кол-влакым поктылаш тўналын. Кол-шамычлан кузе лияш? Икана чылан пырля погыненыт.

– *Тиде Нужгол деч утлаш кўлеш. Уке гын чумыр тукымнам пытара,* – ойлен Карака.

– *Айста тудым öрыктарена!* – куанен кычкыралын Оланге. Да шонымыжым раш луктын каласен. Карака шöртнялге тувырым чиен. Ловал – ший мыжерым. Оланге ужар ўштым ўшта-лын да почшым чевертен. Кырш шемалге тувырышкы-

Пырыс ден айдеме

Тиде моткоч ожно лийын. Мемнан ялыште Майра кува илен, маныт. Тудын ны марийже, ны шочшыжо лийын огыл. Майра пашалан пеш тале лийын. Пörъен дене тör пашам ыштен кер-тын. Эрденак кынелын, сомыллан пижын. Кас ўжара дене пашажым пытарен. Икана Майра клатышкыже лектеш да чылт öреш.

– *Ой, томаша! Ўдышаш пырчем ала-кө шолыштеш!* – чон йöсыж дене шортын колта.

Виян ўдырамаш шолышт-шым кучаш шонен пышта. Ик кече клатыште шинча – вор уке. Кок кече, кум кече орола – нимо шотым ок му. А пырче койын шагалемеш. Кудывече покшелне ойгырен шогымыж годым суртыш-

жо шуркалыше шўшам пижыктен.

Ынде Карака шöртнö кечыла волгалтын, Ловал тылзыла йылгыжын. Оланге ужар кушкыл коклаш шылын. Нужгол Кыршым руалтен – умшажым шуралтен.

Тыге кол-влак шкеныш-тым араленыт. Нужгол кочкыш деч посна кодын да шке илыме кундемышкыже пör-тылын.

Алина АЛЕКСАНДРОВА.
Советский, Шуарсола.

кыжо Пырыс толеш.

– *Молан ойгырет, айдеме?* – йодеш. Майра чыла радам дене каласкала.

– *Мый тыланет полшем,* – манеш Пырыс.

Йўд шуэш. Пырыс ворым шекланен шинча. Садет лектеш. Пырыс кроп! тöршталта да пўтырен куча. Пырчим коля шолыштеш улмаш. Эрдене ворым Майралан ончыкта. Тудо моткоч йывырта. Пырысым тўрлö сий дене сийла да пеленже илаш кодаш темла. Тиде увер мўндыркö-мўндыркö шарла. Тылеч вара ең-влак пырысым суртыштышт ашнаш тўналыт. Кызытат ўяк-мўяк илат.

Ангелина ВАСИЛЬЕВА.
Морко, Коркатово.

Сылнымут произведений-влакын авторыштым палыза.

«Конёк-горбунок»

1. П.Ершов.
2. А.Пушкин.
3. А.Чехов.

«Аленький цветочек»

1. Л.Толстой.
2. К.Ушинский.
3. С.Аксаков.

«Гадкий утёнок»

1. Л.Кэрролл.
2. А.Милн.
3. Д.Родари.

Ийсүс

Кож укшышто Ийсүс илен. Икана кож воктеке Пире толын лектын да «Шошым вуч-е-е-ем!» манын урмыжын.

– *Шошо? Мо тиде тыгай?* – палыдыме мутым колмек, Ийсүс öрын йодын.

– *Йырым-йыр ужар тўс, чевер кече, куан!* – Пире йывыртен вашештен.

– *Мом ойлыштат?! Куан – тиде йўштö, лум, поран!* – торешланен Ийсүс.

– *Йоңылыш лият, йолташ. Шошым пўртўс угыч помы-*

жалтеш! Куаным конда! – Пире умылтараш тыршен. Ийсүс нимом умылен огыл гынат, шошым ужмыжо шуын. Тудат ты пагытым вучаш тўналын. Ик эрдене йырымваш йўкланеныт:

– *Шошо толын! Шошо толын!*

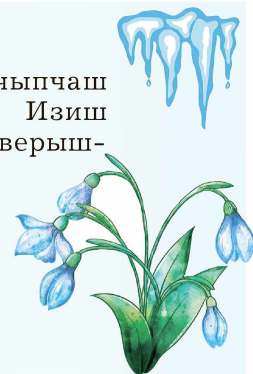
– *Шошо толын, Ийсүс!* – Пире, кож воктеке лишемын, Ийсүслан увертарен. Öрмалген вийналтын, кечы йол дене волгалтын, Ийсүсын капше мучко вўд пырчыла чўчалтыныт да лум

ўмбаке чыпчаш тўналыныт. Изиш лиймек, ты верыште ошалгеканде кўдыронгырт ўзланен пеледалтын.

Пеледыш дек лап лийын, Пире куанен ойлен:

– *Кўдыронгыр, пале да шарне: Ийсүс тыланет илышыжым пöлеклен.*

И.БУКЕТОВА-АЛВИЙ.

Рүдолашке унала

Шошо каникул жапыште ме класс дене Йошкар-Олашке «Троллейбусный транспорт» предприятийш экскурсий дене миенна. Троллейбусым олмыктым, корнышко лукташ ямдылыме нерген шуко ум пален налынна. У автобус дене кудалышт онченна. Рвезе-влаклан руль воктекак верагаш йоным пуэныт. Тыгай вашлиймаш тунемше-шамычлан пайдале лийын. Ала, илен-толын, троллейбусым але автобусым виктараш тўналына?!

Юлия ЯГОДАРОВА.
Советский, Кельмаксола.

Икымше кўдырчө кечывалвелым шокта гын, кенез шокшо лиш, йўдиймал гыч – йўштө, касвелым – йўран.

Калык пале.

Изинек кумыландат

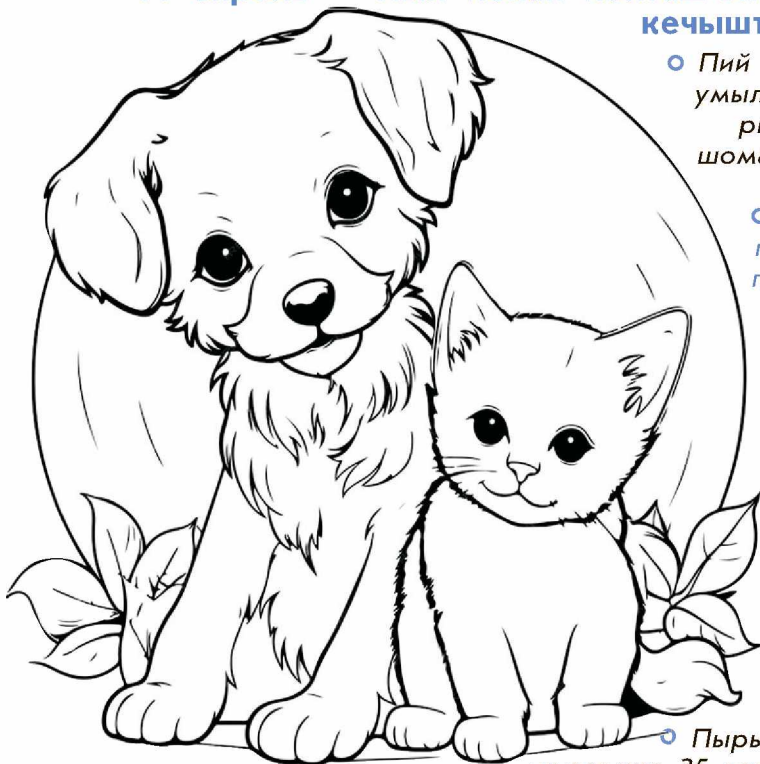
Йошкар-Оласе 67-ше номеран «Колокольчик» йочасадыште марий кумулан, уста воспитатель-шамыч пашам ыштат. Йоча-влакым марла мураш, кушташ кумыландат. Марий тувырым лўмын ямдыленит. Икшыве-шамыч тўрлө конкурсышто усталыкышт дене куандарат. «Пеледше ту-

кым» республикысе конкурсын оласе йыжынгышкыже ушненыт. «Авай, тылат муру» мурым йонгалтареныт (**снимкыште**). Нуным воспитатель Э.Я.Изергина ден музыкым туныктышо М.А.Белоусова ямдыленит.

З.ТИМОФЕЕВА.

Фотом йочасадын архивше гыч налме.

11 апрель – Ныл йолан йолташ-влакын кечышт.

○ Пий 250 мутым умыла гын, пырыс – 25-50 шомакым гына.

○ Пийын 42 пўйжө уло, пырысын – 30.

○ Пырыс суткаште 15 шагат мален кертеш.

○ Пырыс 100 тўрлө йўкым луктын кертеш.

○ Пырысын пылышыштыже 35 чогашил уло.

Сўретым чиялтыза.

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ТЕАТР КУКОЛ

ГАСТРОЛИ 0+
ТАТАРСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ТЕАТРА КУКОЛ «ЭКИЯТ» (г. КАЗАНЬ)

СЕРАЯ ШЕЙКА
по мотивам сказки Д. Мамина-Сибиряка для детей с 4 лет

20 АПРЕЛЯ 13.00

МУХА-ЦОКОТУХА
забавная история для детей с 3 лет

21 АПРЕЛЯ 13.00

Рекламе.

Билеты можно приобрести в кассе и на сайте театра.
Цена билета 280-380 руб.

Синквейн

Шошо
Сылне, чевер.
Куандара, шыргыжеш, ылыжеш.
Илыш вийым пуа.
Пагыт.
Виталий СОКОЛОВ.
Морко, Эгерсола.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-4-8.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикысе Тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службыв Юл кундем федеральный округысо управленийшытыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01404,
2023 ий 22 сентябрьште пуымо.

0+ Печатьш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымышт тўрлө лийын кертыт. Серыш-влак монтеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакций да издатель: Марий Эл Республикысе «Марий Эл»

увер агентстве» КАУ. Директор – Е.И.КУЗНЕЦОВ.
Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пöрт.Тел. 8(8362) 45-22-82.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamedeli>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru
(автор-влаклан)

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме, «Марий Эл» Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Сайтын адресше: ямделий.рф

Конкурс

Еш дене - шошо сомыл

Анна **НОВИКОВА**.
Йошкар-Ола.

Ўшан дене илена

«Шошо кече идалыкым пукша», – маныт калыкыште. Метат тиде ойым раш умылена. Ий мучако пакча-

саска шапаш лийже манын, ешна дене кызыт озымым ямдылена. Помидор, шере пурис кушкыт, нӧшмӧ гыч ўдымӧ ужар шоган куандара. Изिश варарак киярым, арбузым, дыньым ўдена. Нунын кушмыштым куанен эскерена. Кушкылым изи Саша деч эре эскерыман. Шижынат от шукто: я кўрлын налещ, я вўдым утыждене шава. Мемнан тыршымына шыжым поян лектыш дене куандара манын ўшанена.

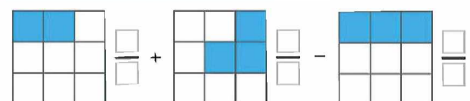
ВАСИЛЬЕВМЫТ еш.

Кроссворд

Морко кундемнын чолга енге-влак

Морко посёлко.

Шотлыза.

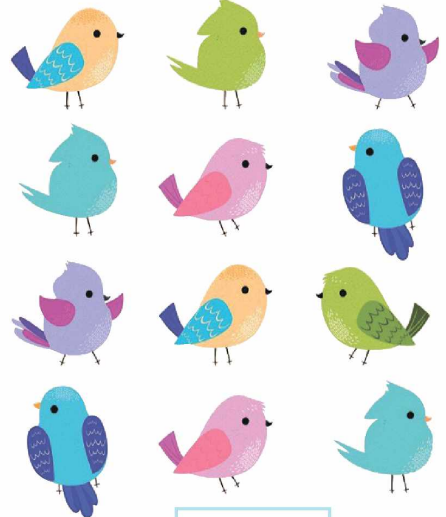
- Кўшычын ўлыкӧ:**
1. МАО-н икымше председательже.
  2. Совет Ушем Герой.
  4. Марий поэзийын шўшпыкшӧ.
  6. Уста мурызо.
  7. Алсола гыч артистке.
  9. Марий АССР-ын икымше калык писательже.
  12. Самырык поэт.

Шола гыч пурлашке:

3. Калык поэт лўмым эн ондак налын.
5. Чын фамилийже – Стекольников.
8. Туныктышо-поэт.
10. Тоштер пашаен.
11. Овдасолаште шочын.
13. Марий сылнымутын пионерже.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Мужырдымо кок кайыкым муза.

Тушто

Сўрет-влакым тагастарыза да 5 ойыртемным муза.

Айдеме огыл – пӧртыштӧ ила, кочкишым пасушто кычалеш.

***

Парнявуй гай веле – семым луктеш.

***

Шкеже пеш изи гынат, но пыл лонгашкат кўзен кертеш.

